

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editură: Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

1

CARTA ALBĂ A DREPTURILOR PERSOANELOR VÂRSTNICE DIN ROMÂNIA

Ing. MIORITA SĂTEANU¹

Onorat prezidiu

Onorată asistență

Onorate personalități care prezentați *Cartea albă a drepturilor persoanelor vârstnice* doamna Doina Crângașu - Manager de proiect. Director executiv Caritas România și doamna Anemari - Helen Necșulescu- Expert advocacy- Caritas România personalități care sunteți implicați, cu dăruire spre membri comunității, care definesc cu generozitate grupa persoanelor vârstnice, vă mulțumesc pentru faptul că prin activitatea dumneavoastră ati plămădit în suflet grijă, ocrotire și ajutor, sentimente care se regăsesc în drepturile solicitate pentru noi cei care am venit pe pământ puțin mai devreme ca dumneavoastră și suntem seniorii țării noastre România.

Cetățeni Activi la Puterea a Treia

ORADEA

GUVERNANȚA
Cetățeni au dreptul să cunoască de ce, cum și unde se iau deciziile și pot fi candidați în alegeri și se pot implica mai mult în viața comunității lor.

INVESTIȚII PENTRU VIITOR
Cetățeni înfaptesc inițiativa socială...

EDUCAȚIE
Copii învață despre cetățenie la părinți și la școală. Părinții constituie un exemplu, iar copiii pot ajuta să dobândească cunoștințe și experiențe aprofundate.

INFORMAȚII
Cetățeni informați sunt mai în măsură să ia parte la viața comunității.
Informații, asistență și consultanță cu privire la drepturile UE pentru cetățeni UE și întreprinderile din UE pot fi găsite la adresa <http://europa.eu/youreurope>.

CETĂȚENII LA PUTEREA A TREIA
La provocările din viață, cetățenii pot fi mai activi doar în cooperare și în responsabilitate recipă și contribuție la bunăstarea comunității.

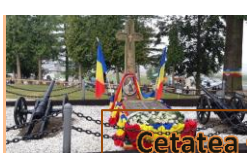
CETĂȚENIA ȘI RESPECTUL PENTRU VECHILĂȚI
Cetățenia este îmbogățită de diversitatea culturală, de tradiții și obiceiuri care ne fac să ne bucurăm de libertate și de pace.

SOLECĂ ȘI SA DINTRELE GENERAȚII
Cetățenii sunt mai în măsură să ia parte la viața comunității.

CEI CARE SUNT LA PUTEREA A TREIA
Cetățenii sunt mai în măsură să ia parte la viața comunității.

CEI CARE SUNT LA PUTEREA A TREIA
Cetățenii sunt mai în măsură să ia parte la viața comunității.

¹ Cetățean de onoare la Municipiului Oradea, Membru în Parlamentul Seniorilor

Pentru a deschide drumul si pentru a continua cuvântul meu, voi citat din poezia *Atunci când... * a doamnei Leontina Costruț

*Atunci când sufletul este plin de frumusețe

O poți dăru

Atunci când sufletul este plin de noblețe

O poți dăru

Atunci când sufletul este plin de credință

O poți dăru

Atunci când sufletul este plin de iubire

O poți dăru*

Atunci când sufletul este legat de glia natală

O poți dăru*

Închei citatul

Toate acestea si multe altele, precum, dragostea, speranța, ajutorul, curajul, sunt redade și sunt transmise spre dumneavoastră cu onoarea, pe care mi-o acordați in această zi de a aborda problemele persoanelor vârstnice

Dreptul la o bătrânețe demnă, autonomă, activă si utilă

Prin Cartea Albă a Drepturilor Persoanelor Vârstnice s-a scos in

evidență tenacitatea persoanelor vârstnice de a fi utili, de a fi darnici, folositori în comunitățile în care trăiesc.

Uneori suntem admirați pentru vioiciunea și neastâmpărul nostru, alteori suntem criticați că știm prea multe și ne amestecăm în treburile importante ale tinerilor și adulților

Alteori suntem considerați "de moda veche" care nu înțelegem frământările generațiilor tinere. Este cunoscut conflictul dintre generații, aproape în fiecare familie sau în fiecare comunitate

Dar totdeauna vom fi invidiați pentru cea ce am făcut și încă ne străduim să facem și mai multe, în viața care ne este încă rezervată spre a admira lumea în care trăim

Cu deosebită noblețe așa cum am citat în versurile anterioare *Atunci când sufletul este plin de noblețe, îl putem dăru* in sufletul nostru este în permanență, un moment de așteptarea ca să fie respectată demnitatea noastră, a persoanelor vârstnice, prin atitudinea nediscriminatorie a celor din jurul nostru.

Suntem DEMNI, chiar dacă aspectul nostru fizic este modificat si amprenta vârstei si-a spus cuvântul, noi nu ne rușinăm pentru că, purtam pe cap coroana albă a părului care impune respectul vârstei.

Respect pe care-l dorim și-l merităm, acest respect subliniază o bătrânețe care favorizează siguranța si ne dă puterea de autonomie, combinată cu dorința de a fi activi si utili in folosul familiei, sau al comunității.

Prin activitățile noastre locale, desfășurate prin proiectul *Cetățeni activi la puterea a treia* oferim posibilitatea ca persoanele vârstnice să se simtă DEMNE, așa cum dorim prin prezentarea Cărții drepturilor persoanelor vârstnice

Astfel prin proiectul nostru, poeții si scriitorii naționali și din diaspora – plecați in stăinătate din zona natală a Bihorului-se simt demni si activi, chiar utili pentru că au transmis volumele editate și și-au lansat cărțile intr-un cadrul festiv la Cercul de poeziei organizat în Centrele Sociale Multifuncționale Pentru Persoanele Vârstnice și la Cenaclul Literar Barbu Ștefănescu Delavrancea

(Ca o paranteză si un cuvânt de auto - apreciere – am lansat peste 90 de cărți a cca 20 de poeți si scriitori – persoane vârstnice, pensionare, care au activat în diverse domenii, dar sunt înzestrați cu harul înmănunchierii cuvintelor in versuri)

Cadrele didactice, pensionare, participă, fiind utili si activi prin dăruirea profesiei lor la desfășurarea activităților in cadrul Taberei de vară *Ceata lui Pițigoi * tabără organizată pentru preșcolarii și scolarii. Aceștia sunt indrumați, in fiecare zi să fie prezenți conform Progranului taberei la activități plăcute, instructive, de dezvoltarea abilităților persoanele, la jocuri, cântece, concursuri, la momente de divertisment si la vizitarea diferitelor obiective importante din Oradea. Tabăra este oferită gratuit participanților.

Poate suntem gârboviți, mersul nostru si-a schimbat ritmul, mergem incet cu pasul apăsător, ca să avem timp și posibilitate să admirăm și să ne minunăm de frumusețile naturii care ne înconjoară și ca să nu scăpăm din vedere cunoscuții care ne salută și cu care comunică, transmitem sentimente și planificăm colaborare pentru evenimentele naționale și internaționale dar și cele din calendarul religios

Acesta a fost pretextul pentru care am înființat *Clubul AS* al personalităților importante din viața locală. Astfel am oferit persoanelor vârstnice posibilitatea de a-și prezenta activitate de cercetare, a-și face cunoscută perseverența care a contribuit la aprofundarea cunoștințelor profesionale, la descoperirea pasiunilor și talentelor personale în diferite domenii de activitate, ale științei, culturii, picturii, sportului și a artei decorative

Am scos în evidență utilitatea și starea de îmbătrânire activă, conturând DEMNITATEA de care au nevoie toți bunicii și străbunicii pentru a câștiga o strălucire în ochii familiei și al urmașilor familiei.

Trecând în revistă aceste activități, consider că pentru desfășurarea activităților persoanelor vârstnice este necesar a funcționa și a înființa, în cartierele orașelor, Centrele Sociale Multifuncționale Pentru Persoanele Vârstnice

Dreptul la protecție și la o viață asigurată

Atunci când sufletul este plin de iubire se poate dărui, sentimentul de iubire trebuie să vină din partea tuturor care sunt membrii familiei, sunt apropiați, sunt membrii comunității în care trăiesc

Aceasta pentru că dăruiind *iubire* sunt total evitate, excluse altercațiile, neînțelegerile între generații, lipsa de respect față de cel adus de spate, fiind gârbovit, față de cel cu un aspect mai neglijent și nu în pas cu moda actuală, față de cel cu părul încărcat de anii pe care îi poartă, față de cel cu sufletul trist dar cu ochii vioi, în care strălucește lumina înțelepciunii și al dragostei pentru copii, nepoți și strănepoți

Pe aceștia, cum poți să-i agrezezi fizic, psihic sau verbal?

Agresiuni care implică un risc crescut de a se produce un traumatism, un deces, o daună psihologică, sau privațiune- sau sechestrare personală

Educația și mai ales informarea persoanelor vârstnice asupra posibilităților de a utiliza prin Ordinul de protecție în apărarea și viața liniștită a persoanei care se află în pericolul violenței de orice natură

În parteneriat cu Inspectoratul de Poliție al județului Bihor – respectiv prin Departamentul de prevenire și combatere a criminalității am folosit ocazia Zilei de 25 Noiembrie - Ziua Internațională de combaterea violenței- pentru a organiza mese rotunde, conferințe în scopul, de a trage un semnal de atenție asupra posibilităților de a evita agresiunile prin difuzarea pliantelor tipărite în acest scop cu mesaje specifice pentru eliminarea violenței familiale și stradale.

În acest context doresc să solicit vigilența organelor care deliberază în cazul solicitărilor privind trecerea persoanelor vârstnice, singure fără apropiați sau rudeni, repet trecerea în întreținerea și îngrijirea altor persoane

Completarea legislației prin a verifica cu mare răspundere și a avea certitudinea faptului că persoana care se oferă pentru întreținerea și îngrijirea, persoanei vârstnice, are intenții de dăruire și ajutor și nu de avantaje materiale prin dobândirea agonisiei persoanei pe care legislația în vigoare o acceptă și îi dă acest drept

Chiar și acest aspect de agresiune a fost motivul pentru care în colaborare Direcția de Asistență Socială din Primăria municipiului Oradea am organizat întâlniri și mese rotunde pentru a înștiința și a preveni persoanele vârstnice de efectele nocive ale cazurilor de încredințare pentru îngrijire și ajutor a persoanelor vârstnice în favoarea unor persoane neverificate din punct de vedere al intenției și al corectitudinii serviciului oferit

Dreptul la asistență socială

Protecția socială o putem defini ca o frumusețe a sufletului, spunând că *Atunci când sufletul este plin de frumusețe o poți dărui* pentru a oferi comunicare – socializare și în special ajutor, îngrijire, în cazul unor trăiri și stări sociale la limita sau sub limita de risc al persoanelor vârstnice.

În acest scop am asigurat calificarea celor 120 persoane prin proiectul- de fapt -un curs de calificare sub genericul: "Dăruiește ajutor pentru un zâmbet de mulțumire"

Beneficiază de asistență socială și îngrijire la domiciliul persoanelor vârstnice care solicită, dar mai ales persoanele depistate că se confruntă cu probleme mari de viață, acestea primesc ajutor zilnic

Atenționarea capitolului acesta în Cartea albă se referă la necesitatea asigurării guvernului a cursurilor de calificare pentru asistență socială și îngrijire la domiciliul persoanelor vârstnice

Mai stringentă este necesitatea asigurării locurilor de munca instituționalizate pentru asistenți sociali care să beneficieze de retribuția corespunzătoare pentru munca diversificată prestată

Rețeaua actuală prin diverse ONG este prezentă numai în orașe, dar... persoane vârstnice, singure, neajutorate sunt și în comunele și satele țării noastre

În schema Primăriilor sunt nominalizați asistenți sociali, cu număr insuficient pentru o populație care are nevoie de ajutor în viața de zi cu zi

Dreptul la sănătate, servicii medicale, tratamente și îngrijire medicală

Acest capitol este cel mai necesar a fi îmbunătățit prin Cartea Albă a drepturilor seniorilor

Sunt multe probleme legate de exigenta cabinetelor medicale privind planificarea consultațiilor, mă refer la cazurile urgente care necesită primirea la cabinetele medicului de familie imediat pentru a elimina solicitarea ambulanțelor SMURD, cazurile nu totdeauna sunt justificate a fi rezolvate prin apelarea telefonului de urgență 112

Cea mai mare problemă a tuturor bolnavilor, dar în special a persoanelor vârstnice este incapacitatea necesară pentru acoperirea cerințelor în domeniul tratamentelor ambulatorii privind tratamentele de fizioterapie, chinetoterapie, analizelor clinice medicale, RMN, examenele Doppler, analizele specifice aparatului digestiv – endoscopie, recoscopie- și al aparatului circulator precum și al aparatului locomotor.

Aceste solicitări sunt oferite printr-o programare, cu așteptare îndelungată, așteptare care produce agravarea bolii și implicit diminuarea efectului tratamentului necesar

Este nevoie să crească numărul acestor cabinete atât în orașe, sunt foarte necesare și în mediul rural.

Cum să vină zilnic o persoană vârstnică la oraș pentru tratament, pe cheltuielile cui? se pune întrebarea.

Dar este un efort suplimentar față de suferința cauzată de boală să se facă deplasarea de la diferite distanțe comunale pentru un tratament sau chiar o consultație în satele unde nu este asigurată, decât periodic, asistența medicală

Uniunea Femeilor Bihor
Oradea

Catedrala Unită cu Roma
Greco-Catolică
"Sfântul Nicolae"

Organizează
SEARA DE RUGĂCIUNE

Cu ocazia zilei de 15 Mai

Ziua Internațională a Familiei
**"BINECUVINTEAZA DOAMNE,
FAMILIILE NOASTRE"**

care va avea loc în ziua de
MIERCURI- 15 MAI 2013, ORELE 18:00
LA CATEDRALA UNITĂ CU ROMA GRECO-CATOLICĂ
"SFÂNTUL NICOLAE"

Predica va fi susținută de: preot MIHAI TEGZES
Responsabil cu Asociația Familiilor din Eparhie

În Centrele Sociale Multifuncționale Pentru Persoane Vârstnice am reușit să organizăm întâlniri pentru educația privind igiena cavității bucale și în special tehnica de îngrijire dentară precum și măsuri de prevenire ale bolilor care au provocat pandemia și al evitării stării de disconfort provocat de pericolul caniculei din acest an

Abordarea celorlalte capitole este o problemă care necesită să fie trecută și în programul organizației pe care o reprezintă și mai ales al preocupărilor membrilor Parlamentului Seniorilor din România, care sub patronajul Confederației Caritas Catolică ne oferă marea posibilitate de a transmite dintr-un unghi special, activitățile desfășurate, precum și concluziile și dorințele de finalizare al problemelor stringente ale persoanelor vârstnice

Vă mulțumesc pentru posibilitatea de a vă transmite mesajul meu, care în multe cazuri *strigă*, cerând sprijin și rezolvare, pentru cei care solicită ajutorul și aprecierea dumneavoastră, acesta ținând cont de contribuția persoanelor vârstnice la proșperitatea și progresul țării în toți ani care au precedat intrarea lor în rândul persoanelor vârstnice